

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине**Broj: S1 3 U 051028 25 U**
Sarajevo, 02.04.2026.godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Ljiljane Lalović kao predsjednika vijeća, Željke Krmek i Efraima Čosića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Azre Mušanović kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja: Udruženje za borbu protiv korupcije Transparency International Bosne i Hercegovine, Banja Luka, Krfska 64e, protiv rješenja broj UP2ZV-07-106/24 od 14.11.2024.godine tuženog Žalbenog vijeća pri Vijeću ministara BiH, u upravnoj stvari pristupa informacijama, na nejavnoj sjednici održanoj dana, 02.04.2026. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem tuženog broj UP2ZV-07-106/24 od 14.11.2024.godine odbijena je kao neosnovana žalba tužitelja izjavljena na Obavijest, A-I-ZSPI- 71/24 od 16. 09. 2024. godine, donesenu od strane Tužiteljstva Bosne i Hercegovine.

Blagovremeno izjavljenom tužbom, se pobija osporeni akt zbog bitnih povreda pravila postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te pogrešne primjene materijalnog prava. Suština spora proizilazi iz postupanja Tužilaštva BiH koje je, nakon osmomjesečnog kašnjenja u dostavljanju odluka drugostepenog organa (Žalbenog vijeća), odbilo pružiti informaciju o razlozima tog nedostavljanja, tvrdeći da takav zahtjev ne potpada pod domet Zakona o slobodi pristupa informacijama (ZOSPI) BiH. Tužitelj ističe da je tuženi prekršio član 233. stav 2. Zakona o upravnom postupku (ZUP) BiH, jer u pobijanom rješenju nije ocijenio ključne žalbene navode. Obrazloženje rješenja je proizvoljno i ne nudi odgovore na suštinske aspekte pravne argumentacije, što je u suprotnosti sa članom 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima, koji nalaže da odluke moraju štiti pojedinca od proizvoljnosti vlasti. Tužilaštvo BiH je dodatno prekršilo član 193. ZUP-a BiH jer nije donijelo odluku na osnovu svih činjenica utvrđenih u postupku, ignorišući prvi zahtjev tužitelja od 24.07.2024. godine. Tužitelj osporava stav organa da se traženje "razloga nedostavljanja odluka" smatra davanjem mišljenja ili stvaranjem nove informacije u smislu člana 23. stav 6. ZOSPI-ja. Naprotiv, tužitelj tvrdi da je informacija o razlozima nepostupanja institucije sadržaj koji mora postojati u posjedu institucije (npr. kroz interne evidencije, korespodenciju ili spise predmeta) te kao takva potpada pod definiciju informacije iz člana 5. ZOSPI-ja. Organi su pogrešno protumačili zahtjev

kao traženje stručnog "mišljenja", dok se zapravo radi o pristupu podacima o radu institucije u konkretnim predmetima gdje je tužitelj imao status stranke. Tužitelj naglašava da su institucije, prema članu 6. ZUP-a BiH, dužne omogućiti pristup podacima i pružiti stručnu pomoć. Ignorisanjem zahtjeva i upućivanjem na podnošenje "trećeg" zahtjeva van okvira ZOSPI-ja, Tužilaštvo BiH je direktno onemogućilo ostvarivanje prava na pristup informacijama garantovanog Ustavom BiH i članom 10. Evropske konvencije. Činjenično stanje je pogrešno utvrđeno jer organ nije preduzeo radnje prikupljanja informacija iz člana 26. ZOSPI-ja, već je apstraktno odbacio zahtjev, čime je povrijeđeno načelo materijalne istine. Tužitelj zaključuje da je pobijanim aktima legalizovano netransparentno postupanje Tužilaštva BiH, koje je bez obrazloženja zadržavalo drugostepene odluke osam mjeseci, a potom procesnim manevrima onemogućilo stranku da sazna razloge takvog (ne)postupanja, čime je javni organ izašao iz okvira zakonom propisane dužnosti. Konačno predlaže da se tužba uvaži i osporeno rješenje poništi, te nadokande tužitelju troškovi spora.

U odgovoru na tužbu, tuženi je u cjelosti osporio navode tužitelja.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („ Službeni glasnik BiH “ broj:19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude, iz sljedećih razloga:

Rješenjem tuženog broj UP2ZV-07-106/24 od 14.11.2024.godine odbijena je kao neosnovana žalba tužioca izjavljena na Obavijest, A-I-ZSPI- 71/24 od 16. 09. 2024. godine, donesenu od strane Tužiteljstva Bosne i Hercegovine. Ovako je odlučio tuženi jer je u toku postupka pa žalbi utvrdio da je pravilno odlučio prvostepni organ kada je donio Obavijest da se podnesak tužitelja ne može smatrati zahtjevom u smislu članka 23. Zakona o slobodi pristupa informacijama na razini institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 61/23).

Ova odluka tuženog je pravilna i zakonita.

Zakon o slobodi pristupa informacijama na razini institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZOSPI-a), članak 5. točka c) propisuje: "Informacija podrazumjeva svaki sadržaj u posjedu institucija BiH, zabilježen u bilo kojoj formi, a koji je institucija BiH sačinila, primjenila ili dobila neovisno o vremenu nastanka ili kategorizacije". Član 23. stav 6. Istog zakona propisuje da se zahtjevom za pristup informacijama ne smatra davanje mišljenja, objašnjenja ili uputa vezano uz ostvarivanje nekog prava ili izvršavanje obaveze, izrada analize ili tumačenje nekog propisa, kao ni stvaranje nove informacije.

Iz podataka u spisu predmeta proizilazi da je tužitelj podnio zahtjev za pristup informacijama Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine u kojem traži, pozivajući se na odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama na razini institucija Bosne i Hercegovine i odredbe Zakona o upravnom postuku BiH, dostavu informacija o: „razlozima nedostavljanja odluka Žalbenog vijeća pri Vijeću ministara od strane vašeg Tužilaštva, zašto Tužilaštvo BiH našoj organizaciji nije dostavilo odluke Vijeća u zakonom propisanom roku od 5 dana od dana prijema odluke od strane drugostepenog organa ".Postupajući po navedenom zahtjevu za pristup informacijama Tužiteljstvo, donosi Obavijest broj: A-I-ZSPI-71/24 od 16. 09. 2024. godine, kojom se podnositelj zahtjeva sukladno odredbi članka 26. stavak (2) .točka e) obavještava da se njegov podnesak ne može smatrati zahtjevom u smislu članka

23. Zakona o slobodi pristupa informacijama na razini institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 61/23). Na navednu obavjest tužilac je uložio žalbu koja je soporenim rješenjem odbijena kao neosnovana. Po ocjeni ovog vijeća stav tuženog izrečen u pobijanom rješenju, u potpunosti je zasnovan na pravilnoj primjeni materijalnog prava. Naime, prvilno cijeni tuženi da traženje "razloga nedostavljanja odluka" i pojašnjenja "zašto Tužilaštvo nije postupilo u roku od 5 dana" ne može smatrati zahtjevom za pristup informacijama. Prema članu 23. stav (6) ZOSPI-a, zahtjevom se ne smatra davanje mišljenja, objašnjenja, uputa o izvršenju obaveza, niti izrada analiza i tumačenje propisa. Budući da tužitelj traži objašnjenje postupanja (odnosno nepostupanja) institucije, takav upit izlazi iz zakonskih okvira pristupa informacijama. Iako član 5. tačka c) ZOSPI-a široko definiše informaciju kao svaki zabilježeni sadržaj u posjedu institucije, ovo vijeće cijeni da pravilno tuženi zaključuje da zahtjev tužitelja podrazumijeva stvaranje nove informacije ili davanje subjektivnog obrazloženja o radnjama Tužilaštva. Pristup informacijama podrazumijeva uvid u postojeće dokumente, a ne traženje odgovora na pitanje "zašto" neka zakonska obaveza nije izvršena u roku. Ovo vijeće smatra opravdan stav tuženog da je pravilno Tužilaštvo postupilo u skladu sa članom 23. stav (2) tačka e) ZOSPI-a, jer je tužitelja u pobijanoj Obavijesti jasno uputilo kako da ostvari svoje parvo, te je data uputa da preformuliše zahtjev ili da traži obrazloženje bez pozivanja na ZOSPI, što ukazuje na to da mu pravo na informaciju nije uskraćeno, već ga je pokušao ostvariti putem pogrešnog pravnog instituta. Ovo posebno iz razloga što tužitelj svojim zahtjevom traži objašnjenje o izvršenju zakonske obaveze (dostavljanje odluke u roku), pa kako se radi o davanju odgovora na pitanje, a ne o dostavljanju kopije postojećeg akta, tuženi je prvilno zaključio da se ZOSPI u ovom slučaju ne može primijeniti.

Nadalje, iz podataka u spisu proizilazi da je meritum pristupa informacijama već ispunjen, naime tužitelj je već dobio tražene odluke drugostepenog organa. Onim momentom kada su mu odluke dostavljene, svrha zahtjeva za informacijom je ispunjena. Njegov dalji interes da sazna "razloge kašnjenja" predstavlja disciplinsko ili procesno pitanje, a ne pitanje slobode pristupa informacijama od javnog značaja. Pošto tužitelj nije tražio konkretan dokument koji sadrži razloge kašnjenja (jer takav dokument i ne postoji), već je tražio intelektualni odgovor od institucije, primjena člana 23. stav (6) ZOSPI-a bila je jedina ispravna pravna mogućnost.

Shodno navednom, ovo vijeće ukazuje da je organ uprave dužan omogućiti pristup samo onoj informaciji koja je u momentu podnošenja zahtjeva već bila materijalizovana (zabilježena) u spisu predmeta. Kako u konkretnom slučaju u spisu ne postoji dokument (npr. službena zabilješka ili interni akt) koji bi sadržavao 'razloge kašnjenja', udovoljavanje zahtjevu bi primoralo organ da provodi istragu i naknadno kreira tekstualni sadržaj koji do tada nije postojao, što je u direktnoj suprotnosti sa zabranom stvaranja nove informacije iz člana 23. stav (6) ZOSPI-a. Pitanje razloga nepostupanja u zakonskim rokovima je predmet nadzora nad primjenom Zakona o upravnom postupku (ZUP) BiH, a ne predmet slobode pristupa informacijama. Tužitelj je svoja prava u pogledu kašnjenja dostave akata mogao i trebao štititi putem instituta prigovora na rad ili pritužbe nadležnom inspekcijском organu, a ne putem ZOSPI-ja, koji po svojoj prirodi služi javnosti rada kroz uvid u dokumentaciju, a ne kao mehanizam za discipliniranje organa zbog procesne neefikasnosti. Budući da je primarni cilj tužitelja bio upoznavanje sa sadržajem odluka Žalbenog vijeća, a koje su mu u međuvremenu dostavljene, pravo na pristup informacijama od javnog značaja je u cijelosti konzumirano. Svako dalje insistiranje na dobijanju 'objašnjenja' putem

ovog zakona predstavlja pokušaj ekstenzivnog tumačenja ZOSPI-ja izvan granica koje je postavio zakonodavac

U skladu sa navedenim i obzirom da su u osporenom rješenju sadržani valjani razlozi o činjenicama, koje razloge u cijelosti uvažava i Sud, te obzirom da se osporeno rješenje temelji na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju, pravilnoj primjeni pravila postupka koji je prethodio donošenju pobijanog konačnog upravnog akta i pravilnoj primjeni zakona, to je tužba tužitelja neosnovana, pa je u smislu odredbe člana 37. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH odlučeno kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR
Azra Mušanović

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA

Ljiljana Lalović

